

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/81/2016
Identifikačné číslo spisu: 7014201109
Dátum vydania rozhodnutia: 18.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7014201109.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: Marian Podracki - MAPO, s miestom podnikania v Turni nad Bodvou, Nová ulica č. 259/8, IČO: 32 567 715, právne zast.: JUDr. Danielou Sokol, advokátkou so sídlom v Košiciach, Kuzmányho č. 57, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom v Košiciach, Masarykova č. 10, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 15. júla 2014, číslo: S/2014/02340-2.1, O-247/2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. apríla 2016, č. k. 6S/113/2014-57, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 28. apríla 2016, č. k. 6S/113/2014-57, p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 151,58 eur na účet JUDr. Daniely Sokol, advokátky žalobcu so sídlom v Košiciach, Kuzmányho č. 57, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 28. apríla 2016, č. k. 6S/113/2014-57, postupom podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ a e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného z 15. júla 2014, číslo: S/2014/02340-2.1, O-247/2014, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice zo 17. apríla 2014, Č.: 33/14/S, a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uvedeným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice zo 17. apríla 2014, Č.: 33/14/S, o uložení pokuty žalobcovi vo výške 5.000,- eur podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z. z.“), a to za porušenie povinností stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z.,

konkrétne, za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z. z.“), keď žalobca ako fyzická osoba - podnikateľ využíval dňa 24. októbra 2013 o 14:55 hod. závislú prácu fyzických osôb B. L., nar. XX. augusta XXXX a B. L., nar. XX. septembra XXXX, obaja bytom v G. nad Z., K. č. XX/XX, a nemal s nimi založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu.

Krajský súd postupoval v intenciách § 2 ods. 1, § 19 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z. z., § 2 ods. 2, § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z., § 1 ods. 2 Zákonníka práce a § 3 ods. 1, 4, § 32 ods. 1 a § 46 Správneho poriadku, ako aj v zmysle právnej úpravy ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov a dospel k záveru, že Inšpektorát práce Košice príslušný na rozhodnutie podľa zákona č. 125/2006 Z. z. v prvom stupni a Národný inšpektorát práce ako odvolací správny orgán v predmetnej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si nežadovávali relevantné skutočnosti pre vydanie rozhodnutí, ich rozhodnutia považoval za predčasné. Zároveň uviedol, že správny orgán prvého stupňa sa v konaní dopustil vady konania majúcej vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd poukázal na skutočnosť, že v predmetnej veci, išlo o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov o postihu za správny delikt s uložením peňažnej pokuty, bolo preto potrebné na danú vec aplikovať čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), v zmysle ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Taktiež aj s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 3Sžn 68/2004, 3Sž 85/2007, 8Sžo 28/2007, 8Sžo 147/2008, 6Sžo 51/2011) dôvodil, že trestnoprávne princípy sa analogicky aplikujú i v správnom trestaní, a že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických

osôb - podnikateľov) podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy, a teda z tohto hľadiska bolo potrebné vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému. Rovnako s poukazom na článok 6 Odporúčania výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov 13. februára 1991 na 452. zasadnutí zástupcov ministrov konštatoval potrebu aplikácie nasledovných zásad: každá osoba, ktorá čelí správnej sankcii má byť informovaná o obvinení proti nej, mal by jej byť daný dostatočný čas na prípravu prípadu s tým, že do úvahy sa vezme zložitost' veci ako aj tvrdosť sankcie, ktorá by mohla byť uložená, osoba, prípadne jej zástupca, má byť informovaná o povahe dôkazov proti nej, má dostať možnosť vyjadriť sa (byť vypočutá) predtým ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie, správny akt, ktorým sa ukladá sankcia, má obsahovať dôvody, na ktorých sa zakladá.

Krajský súd dospel k záveru, že Inšpektorát práce Košice ako aj žalovaný v preskúmanej veci pri posudzovaní nelegálneho zamestnávania vychádzali výlučne z gramatického výkladu uvedených právnych noriem, žiadnym spôsobom nevyhodnotili postup žalobcu ako zamestnávateľa a nekonfrontovali kvalitu týchto zistených skutočností s následkami takéhoto konania v súlade s účelom zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Podľa názoru súdu z doposiaľ zadovážených skutkových zistení plynúcich z administratívneho spisu nebolo možné ustáliť záver, že žalobca sa dopustil zákazu nelegálneho zamestnávania fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z.. Dodal, že prijatie právneho záveru o nelegálnom zamestnávaní žalobcom ako zamestnávateľom musí vychádzať zo skutkových zistení, ktoré spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti preukazujú, že žalobca ako fyzická osoba - podnikateľ využíval dňa 24. októbra 2013 o 14:55 hod. závislú prácu fyzických osôb p. B. L., nar. XX. augusta XXXX a p. B. L., nar. XX. septembra XXXX a nemal s nimi založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu. Podľa názoru súdu však z rozhodnutia žalovaného nebolo zrejmé, prečo považoval výkon práce menovaných fyzických osôb za závislú prácu, keď neboli zistené skutočnosti, na základe ktorých sa menovaní na uvedenom pracovisku nachádzali a ani to, pre ktorú konkrétnu osobu nejakú činnosť vykonávali.

Vzhľadom na absenciu správnej úvahy v tomto smere považoval súd rozhodnutie žalovaného v otázke zistenia skutkového stavu a tiež aj pre nezrovnalosti, ktoré sa nachádzajú v protokole a vo vyjadrení žalobcu za nedostatočne odôvodnené.

Krajský súd mal ďalej preukázané, že prvostupňový správny orgán sa súčasne v konaní dopustil takej vady, ktorá mohla mať za následok nedostatočne zistený skutkový stav podmieňujúci zákonnosť jeho rozhodnutia, pričom nedostatok neodstránil ani žalovaný. Uviedol, že zákonodarca v ustanovení § 7 ods. 3 písm. j/ zákona č. 125/2006 Z. z. stanovil, že správny orgán rozhoduje o uložení pokút za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov, pričom odkázal na zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Podľa § 74 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupku, vykoná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu. Z administratívneho spisu v danej veci nevyplývalo, že by správny orgán so žalobcom prejednal priestupok kladený mu za vinu na ústnom pojednávaní, alebo že by sa žalobca odmietol dostaviť na ústne pojednávanie, ba práve naopak, žalobcom navrhovaný výsluch fyzických osôb p. B., nar. XX. augusta XXXX a p. B. L., nar. XX. septembra XXXX žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán odmietli vykonať. Na túto vadu súd prihliadol z úradnej povinnosti, keďže mala za následok odňatie práva žalobcovi na spravodlivý proces pred orgánom verejnej správy v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V tejto súvislosti poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 25. augusta 2010, sp. zn. III. ÚS 231/2010-38, v odôvodnení ktorého Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval povinnosť nariadiť v administratívnom konaní ústne pojednávanie nielen v priestupkových veciach, ale aj v konaniach o iných správnych deliktach, osobitne za situácie, že účastník konania sa takéhoto procesného postupu správneho orgánu legitímne domáha.

Vzhľadom na takto zistené skutočnosti, krajský súd pristúpil k zrušeniu rozhodnutí oboch správnych orgánov a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ a e/ OSP.

Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v celkovej sume 505,66 eur, a to titulom trov právneho zastúpenia vo výške 435,66 eur a náhrady súdneho poplatku v sume 70,- eur.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie.

V dôvodoch odvolania žalovaný namietal, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 221 ods. 1 písm. h/ OSP).

Uviedol, že z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že inšpektorát práce svoje závery ohľadom porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania zakotveného v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z. oprel o dôkazy poskytujúce dostatočnú skutkovú oporu tvrdeniu o využívaní závislej práce fyzických osôb p. B., nar. XX. augusta XXXX a p. B. L., nar. XX. septembra XXXX žalobcom bez založenia pracovnoprávneho vzťahu. Za tieto dôkazy predovšetkým označil „zoznam kontrolovaných osôb“ a zápisnice o podaní informácie z 24. októbra 2014, z ktorých jasne vyplýva, že „prácu pomocných robotníkov“ na stavbe: predajňa MAPO Lacný tovar, Turňa nad Bodvou, vykonávali uvedené osoby pre zamestnávateľa „MAPO - Podracki W.“ a že tak činili od XX. októbra 2013 na základe dohody s p. B., za odmenu vo výške 15,- eur / deň, resp. 2,5 eur / hod. Zároveň dodal, že skutočnosť, že osobou, s ktorou sa dotknuté osoby dohodli na výkone práce, bol žalobca a nie jeho brat p. G. B., je prítom zrejماً aj zo stanoviska inšpektora práce v dodatku č. 1 k protokolu z 18. novembra 2013, z ktorého vyplýva, že p. B. L., st. a p. B. L., ml. pracovali v čase inšpekcie práce pre žalobcu, čo inšpektorom práce potvrdil aj prítomný otec žalobcu.

Ďalej žalovaný poukázal na to, že vo výpovediach dotknutých osôb nie je zmienka o tom, že by z ich činnosti profitovala iná osoba - p. G. B., ktorý mal byť podľa vyjadrenia žalobcu, na základe darovacej

zmluvy z 15. októbra 2013, tou osobou, ktorá bola oprávnená realizovať úpravy a opravy predmetnej nehnuteľnosti. Uvedenou darovacou zmluvou navyše žalobca začal operovať až po tom, ako mu bolo porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania v protokole vytknuté, k podaniu návrhu na vklad tejto zmluvy do katastra žalobca pristúpil až dňa 18. marca 2014, teda po tom, čo mu bolo doručené oznámenie o začatí správneho konania. Povolenie vkladu zmluvy do katastra vyvoláva právne účinky v prípade nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a teda v čase inšpekcie práce bol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, na ktorej vyššie uvedené osoby vykonávali prácu stavebných robotníkov, ešte žalobca, pričom ak aj tento argumentoval prevedením stavby na inú osobu, je zjavné, že k samotnému úkonu vedúcemu k zmene vlastníka pristúpil až pod nátlakom okolností, teda po začatí konania o uložení pokuty. Darovacia zmluva predstavuje iba snahu žalobcu liberovať sa z porušenia povinnosti, ktoré bolo predmetom jeho sankčného postihu.

Dodal, že ani tvrdenie žalobcu, že práve p. G. B. bol na základe darovacej zmluvy tou osobou, ktorej pokyny mohli primäť dotknuté osoby k výkonu pracovnej činnosti, nemôže zmeniť právny pohľad na vec. Je neprípustné limitovať nelegálne zamestnávanie spôsobom, ktorý predostrel žalobca, nakoľko v takom prípade by orgán dozoru nemohol za porušenie tejto povinnosti sankcionovať napríklad taký subjekt, ktorý v rozpore so zákonom (bez založenia pracovnoprávneho vzťahu) využíva závislú prácu fyzických osôb, ktoré pre neho vykonávajú napr. upratovacie práce, a to z dôvodu, že tieto osoby sú činné v priestoroch nehnuteľnosti, s ktorou tento subjekt nemá oprávnenie nakladať. Takýto výklad zákona zo strany žalobcu považuje žalovaný minimálne za nesprávny, ak nie za výsostne účelový. Pri definícii nelegálneho zamestnávania je rozhodujúcou tá skutočnosť, že činnosť, ktorú dotknutá osoba realizuje mimo pracovnoprávneho vzťahu napĺňa znaky závislej práce podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce, čo v prípade p. B. L. (nar. XX. augusta XXXX) a p. B. L. (nar. XX. septembra XXXX) mal inšpektorát práce (a následne i žalovaný), aj so zreteľom na ich prvotnú výpoveď, za preukázané.

K záveru súdu, že správne orgány nenariadili ústne pojednávanie žalovaný uviedol, že zákon č. 125/2006 Z. z. v ustanovení § 21 ods. 3 výslovne upravuje, že na konanie podľa § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. A keďže inú právnu úpravu predmetné konanie nepripúšťa, je evidentné, že na sankcionovanie žalobcu za správny delikt podľa § 19 menovaného zákona (teda aj za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania) bolo potrebné použiť Správny poriadok. Ten v dikcii § 21 zakotvuje inštitút ústneho pojednávania, pričom na rozdiel od Zákona o priestupkoch ponecháva výlučne na úvahe správneho orgánu, či toto ústne pojednávanie nariadi alebo nie. V prejednávanej veci sa inšpektorát práce ako aj žalovaný zaoberali potrebou nariadenia ústneho pojednávania, pričom obaja dospeli k záveru, že si to povaha veci nevyžaduje, nakoľko disponujú dostatočným dôkazovým materiálom na účely jednoznačného preukázania porušenia povinnosti zo strany žalobcu.

Žalovaný sa taktiež nestotožnil s poukazom krajského súdu na § 7 ods. 3 písm. j/ zákona č. 125/2006 Z. z., podľa ktorého mali inšpekčné orgány na základe analógie legis postupovať v súlade so zákonom o priestupkoch. Uviedol, že oprávnenie inšpektorátu práce uložiť žalobcovi pokutu za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania nevyplývalo z vyššie citovaného ustanovenia, ale z dikcie § 7 ods. 3 písm. i/ zákona č. 125/2006 Z. z., podľa ktorého inšpektorát práce rozhoduje o uložení pokút podľa § 19 (správne delikty), § 20 a osobitného predpisu. Prejednanie priestupkov a rozhodovanie o uložení pokuty za priestupky, je ďalším a od tohto prípadu odlišným oprávnením inšpektorátu práce, ktoré nemožno zamieňať s rozhodovaním o sankcionovaní za správne delikty.

Žalovaný ďalej akceptoval analogické použitie zákona o priestupkoch na trestanie správnych deliktov, avšak nakoľko Správny poriadok obsahuje samostatnú úpravu inštitútu ústneho pojednávania, použitie analógie sa javí v tomto prípade ako nadbytočné a právne neupotrebitelné. Zmyslom analógie je totiž, aby sa normatívny právny akt aplikoval na prípad, ktorý nie je výslovne upravený právnou normou, čo však v prejednávanej veci naplnené nebolo (§ 21 Správneho poriadku). Oporu tomuto tvrdeniu poskytuje aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. apríla 2015, sp. zn. 10Sžso/28/2014, podľa ktorého je analógia označená za interpretačný postup, ku ktorému má teória správneho práva skôr negatívny prístup. Kritika k využitiu analógie v správnom trestaní je založená na viacerých argumentoch,

ktoré spočívajú najmä v nesplnení podmienok jej prípustnosti v otázkach správneho trestania. Uvádza sa, že analógia je jedným z interpretačných postupov v tých prípadoch, kedy zákonná úprava neposkytuje návod na riešenie daného právneho problému. Všeobecne sa v správnom práve analógia nepripúšťa. Na jej výnimočné a obmedzené použitie by mali byť zároveň splnené tieto podmienky: medzera v zákone, použitím analógie neutrpí páchatel', jej použitím neutrpí chránený záujem. Uvádza sa tiež, že pre uplatnenie väčšiny zásad aplikovaných v trestných konaniach aj v konaniach, v ktorých sú ukladané správno-právne sankcie, analógia vôbec potrebná nie je.

Taktiež žalovaný nepopiera ani súdmi deklarovanú potrebu aplikovať trestnoprávne princípy v správnom trestaní a na základe nich poskytovať žalobcovi všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému (článok 6 Odporúčania výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách). Dodal, že žalobca ako osoba čeliaca správnej sankcii, bol informovaný o obvinení proti nemu, mal poskytnutý priestor na prípravu svojej obhajoby, bol informovaný o povahe dôkazov proti nemu a bolo mu umožnené vyjadriť sa predtým, ako bolo vo veci prijaté rozhodnutie. Preto nemožno usúdiť, že zo strany správnych orgánov došlo v dôsledku nenariadenia ústneho pojednávania (ktoré je navyše fakultatívnym) k odňatiu práva žalobcovi na spravodlivý proces tak, ako to vo svojom rozsudku deklaruje krajský súd. Zároveň poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. októbra 2014, sp. zn. 3Sžo/21/2014, podľa ktorého otázka zásad vzťahujúcich sa na správne trestanie je veľmi všeobecná a Odporúčanie výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách možno použiť len ako legislatívnu pomôcku pre výklad zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené, žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

K odvolaniu sa vyjadril podaním z 12. júla 2016 žalobca.

Rozsudok krajského súdu považoval za vecne správny, krajský súd vec správne právne posúdil. Skutočnosť, že osoby p. B. L., st. a p. B. L., ml. vykonávali pre žalobcu „prácu pomocných robotníkov“ vyplývala výlučne zo zápisníc, ktoré vypisovali samotní inšpektori. Uvedenú skutočnosť mal potvrdiť aj samotný otec žalobcu, avšak neexistuje o tom žiaden dôkaz. Žalovaný nevykonal procesné úkony za účelom odstránenia pochybností, ktoré mu objektívne v priebehu správneho konania vznikli, vyhodnocoval ako pravdivé dôkazy výlučne vyjadrenia inšpektorov, ktorí sú súčasne zamestnancami žalovaného v pozícií podriadenosti. Ďalej poukázal na to, že žalobca je fyzickou osobou podnikateľom, ktorý v daných priestoroch pred prevodom vlastníckeho práva na brata mal predajňu textilu a preto objektívne nemal potrebu a ani záujem využívať závislú prácu vyššie uvedených osôb. Žalobca podniká v inej oblasti ako stavebníctvo, a preto nemal záujem prijímať „pomocných robotníkov“ do pracovného pomeru, respektíve ich (podľa tvrdení žalovaného) nelegálne zamestnať. Žalovaný vôbec neprihliadal na povahu nehnuteľnosti, pri ktorej kontrolu vykonával. Predmetná nehnuteľnosť nemá povahu stavby, je to rodinný dom, v ktorej jednej časti bola prevádzka obchodu. Žalovaný teda predmetnú právnu vec posúdil v intenciách svojich štandardných postupov bez ďalšieho zisťovania a súvisiacich vzťahov. Poukázal na to, že medzi jeho bratom a vyššie uvedenými osobami došlo k uzatvoreniu ústnej nepomenovanej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, uzavretiu ktorej nebránia žiadne právne predpisy. Namietal, že žalovaný aplikoval príslušné ustanovenia zákona č. 125/2006 Z. z. a zákona č. 82/2005 Z. z. bez zhodnotenia tých skutočností, ktorých posúdenie je zásadné pre určenie existencie nelegálnej práce.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalovaného (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 212 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2

SSP) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP, v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá, § 211 ods. 2 OSP a § 492 ods. 2 SSP), a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné, čo do nedostačujúceho zistenia skutkového stavu na posúdenie veci (§ 250j ods. 2 písm. c/ OSP) potvrdiť.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie žalovaného z 15. júla 2014, číslo: S/2014/02340-2.1, O-247/2014, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice zo 17. apríla 2014, Č.: 33/14/S, a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Najvyšší súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, v spojení s prvostupňovým správny rozhodnutím, ako aj konanie im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami žalobcu uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúmacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného z 15. júla 2014, číslo: S/2014/02340-2.1, O-247/2014, ktorým tento zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice zo 17. apríla 2014, Č.: 33/14/S, o uložení pokuty žalobcovi vo výške 5.000,- eur podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. za porušenie povinností stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z.

Najvyšší súd upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správny orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správny orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správny orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy (§ 250i ods. 2 OSP).

Do uvedenej právnej normy bola transformovaná požiadavka tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces, v zmysle ktorej súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo vo veci zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení zadovážených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne pochybenia, môže v zrušujúcom rozhodnutí správnemu orgánu uložiť povinnosť na ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Zákon č. 82/2005 Z. z. vymedzuje nelegálnu prácu a nelegálne zamestnávanie, ustanovuje zákaz vykonávania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, výkon kontroly, povinnosti kontrolného orgánu a postih za porušenie zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania (§ 1).

Podľa § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z., nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, 1) ak využíva závislú prácu a/ fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu; 2)

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

Zákon č. 125/2006 Z. z. upravuje inšpekciu práce, ktorej prostredníctvom sa presadzuje ochrana zamestnancov pri práci a výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce, vymedzuje pôsobnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ich pôsobnosť pri výkone dohľadu podľa osobitného predpisu a ustanovuje práva a povinnosti inšpektora práce a povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby (§ 1).

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z., inšpekcia práce je dozor nad dodržiavaním právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania;

Podľa § 7 ods. 3 písm. i/ a j/ zákona č. 125/2006 Z. z., Inšpektorát práce

i/ rozhoduje o uložení pokút podľa § 19, 20 a osobitného predpisu, 17a)

j/ prejednáva priestupky, rozhoduje o uložení pokút za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov; 18)

Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z., Inšpektorát práce uloží pokutu

a/ zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za

1. porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000,- eur do 200 000,- eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000,- eur;

Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z. na konanie podľa § 4 písm. e/, § 6 ods. 1 písm. b/, d/ a e/, § 7 ods. 3 písm. d/, e/, i/ a t/, ods. 8 písm. b/ a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d/ až f/, § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, 26) ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, preukazu, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

Podľa § 3 ods. 2, 4 a 5 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

(4) Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

(5) Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikli neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 21 ods. 1 veta prvá Správneho poriadku, správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku, o ústnych podaniach a o dôležitých úkonoch v konaní, najmä o vykonaných dôkazoch, o vyjadreniach účastníkov konania, o ústnom pojednávaní a o hlasovaní správny orgán spíše zápisnicu.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 33 ods. 1, 2 Správneho poriadku účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

(2) Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 34 ods. 1 - 5 Správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

(2) Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

(3) Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

(4) Vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.

(5) Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril pripojený administratívny spis, najvyšší súd zistil, že dňa 24. októbra 2014 o 14:55 hod., vykonali zamestnanci Inšpektorátu práce Košice kontrolu zameranú na dodržiavanie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa zákona č. 82/2005 Z. z.. Prvostupňový správny orgán dňa 4. novembra 2013 na základe vykonanej kontroly vyhotovil Protokol č. IKO-140-53-1.2/P-B25-13, B 139 so záverom konštatujúcim vo vzťahu ku kontrolovanej osobe (žalobca) porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania plynúce z § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z.. Na základe podaného vyjadrenia žalobcu k Protokolu prvostupňový správny orgán dňa 18. novembra 2013 vyhotovil Dodatok č. 1 k Protokolu č. IKO-140-53-1.2/P-B25-13, B 139, v ktorom zotrval na predchádzajúcich záveroch plynúcich z Protokolu. Prvostupňový správny orgán listom zo 6. februára 2014, číslo 33/14/L, oznámil žalobcovi začatie správneho konania, ku ktorému sa žalobca

podaním z 10. marca 2014 vyjadril s tým, že dňa 15. októbra 2013 darovacou zmluvou previedol dom č. XXX. v G. nad Z. na svojho brata p. G. B., ktorý počnúc týmto dňom bol oprávnený začať so stavebnými prácami, na ktorej si podľa vedomosti žalobcu objednal p. B. L., st. a p. B. L. ml. Okrem toho navrhol, aby prvostupňový správny orgán nariadil ústne pojednávanie za účasti žalobcu, brata žalobcu p. G. B., ako aj p. B. L., st. a p. B. L., ml.

Následne 17. apríla 2014, vydal prvostupňový správny orgán pod Č.: 33/14/S rozhodnutie o uložení pokuty vo výške 5.000,- eur podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. za porušenie povinností stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z.. Konkrétne sa jednalo o porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z., keď žalobca ako fyzická

osoba - podnikateľ využíval dňa 24. októbra 2013 o 14:55 hod. závislú prácu fyzických osôb p. B., nar. XX. augusta XXXX a p. Z., nar. XX. septembra XXXX, obaja bytom v G. nad Z., K. č. XX/XX a nemal s nimi založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu. V čase začatia výkonu kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania dňa 24. októbra 2013 o 14:55 hod. na stavbe: predajňa MAPO - Lacný tovar, Turňa nad Bodvou č. 435, vykonávali vyššie uvedené fyzické osoby pre žalobcu prácu pomocných robotníkov za dohodnutú odmenu (konkrétne p. B. L., nar. XX. augusta XXXX vo výške 2,5 eur na hodinu a p. B. L., nar. XX. septembra XXXX vo výške 15,- eur na deň), pričom žalobca nemal ani s jedným z nich založený pracovnoprávny vzťah podľa Zákonníka práce.

Na odvolanie žalobcu (v ktorom opätovne žalobca žiadal nariadiť ústne pojednávanie) žalovaný napadnutým rozhodnutím z 15. júla 2014, číslo: S/2014/02340-2.1, O-247/2014, zamietol odvolanie a prvostupňové správne rozhodnutie správneho orgánu potvrdil.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel najvyšší súd k záveru, že Inšpektorát práce Košice, príslušný na rozhodnutie podľa zákona č. 125/2006 Z. z. v prvom stupni a Národný inšpektorát práce Košice ako odvolací správny orgán, v predmetnej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si nežadavali relevantné skutočnosti pre vydanie rozhodnutia a preto ich rozhodnutia treba považovať za predčasné a súčasne správny orgán prvého stupňa sa v konaní dopustil vady konania, ktorá má vplyv na zákonnosť rozhodnutia, z ktorých dôvodov napadnuté rozhodnutia najvyšší súd nepovažoval za súladné so zákonom, a preto krajský súd rozhodol v súlade so zákonom, keď rozhodnutie žalovaného z 15. júla 2014, číslo: S/2014/02340-2.1, O-247/2014, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice zo 17. apríla 2014, Č.: 33/14/S, zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Najvyšší súd sa stotožnil s právnym záverom, ku ktorému dospel krajský súd, že z doposiaľ zadovážených skutkových zistení plynúcich z administratívneho spisu nie je možné ustáliť záver, že žalobca sa dopustil zákazu nelegálneho zamestnávania fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z.. Vyššie citované ustanovenie § 32 ods. 1 Správneho poriadku vyjadruje požiadavku, aby skutočný stav bol zistený bez akýchkoľvek pochybností. Je totiž predovšetkým úlohou správneho orgánu zistiť skutočný stav (princíp materiálnej pravdy; § 3 ods. 5 Správneho poriadku) tak, aby bolo bez akýchkoľvek pochybností zrejmé a preukázané, že sa účastník konania porušenia zákonnej povinnosti dopustil. Najvyšší súd má to, že v danej veci neboli vykonané žalobcom navrhované dôkazy, pričom ich nevykonanie nebolo presvedčivo zdôvodnené, hoci išlo o dôkazy, ktoré boli plne spôsobilé objasniť skutkový stav.

Správne orgány konštatovali dostatočné zistenie skutočného stavu s poukazom na „zápisnice o podaní informácie spísané dňa 24. októbra 2013 p. B. L., nar. XX. augusta XXXX a p. B. L., nar. XX. septembra XXXX, z ktorých malo jasne vyplývať, že menované osoby vykonávali „prácu pomocných robotníkov“ na stavbe: predajňa MAPO - Lacný tovar, Turňa nad Bodvou č. 435, pre žalobcu ako aj s poukazom na Dodatok č. 1 k Protokolu, v ktorom inšpektor práce konštatoval, že výkon prác vyššie uvedených osôb pre žalobcu potvrdil aj prítomný otec žalobcu. K tomu najvyšší súd uvádza, že v zápisnici o podaní informácie musí byť jasne, určito a zrozumiteľne zachytená výpoveď dotknutej osoby, a to zároveň spôsobom nevyvolávajúcim akékoľvek pochybnosti o obsahu podanej informácie.

Príslušné zápisnice, na ktoré sa žalovaný správny orgán odvoláva a zároveň ktoré považuje za kľúčový dôkaz, jasne preukazujúci výkon prác pre žalobcu, vyššie uvedené kritériá nespĺňajú.

- Zo zápisnice o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku z 24. októbra 2013 (p. B. L., nar. XX. augusta XXXX) bolo konštatované cit.: „pracujem na základe dohody od 18.10.2013. Dohodol som sa s pánom B.. Odmena je 2,50 eur / hod.“

- Zo zápisnice o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku z 24. októbra 2013 (p. B. L., nar. XX. septembra XXXX) bolo konštatované cit.: „pracujem na základe dohody od 18.10.2013. Dohodol som sa s pánom B.. Odmena je 15,- eur / deň.“

Z uvedených vyjadrení vyplýva, že menované osoby jednoznačne nešpecifikovali subjekt zamestnávateľa, nakoľko ako „p. B.“ prichádza do úvahy buď žalobca (p. W. B.), alebo jeho brat p. G. B.. Nič na tom nemení ani tá skutočnosť, že osoba zamestnávateľa bola v príslušných zápisniciach uvedená, nakoľko išlo o záznam / zápis uskutočnený zamestnancom príslušného inšpektorátu práce a nie výslovne menovanými osobami, teda p. B. L., nar. XX. augusta XXXX a p. B. L., nar. XX. septembra XXXX.

Rovnako neobstojí konštatovanie správnych orgánov, že výkon prác uvedených osôb pre žalobcu potvrdil aj sám otec žalobcu, nakoľko uvedené tvrdenie otca žalobcu z obsahu administratívneho spisu nevyplýva. Pokiaľ otec žalobcu vypovedal, mal správny orgán výpoveď spísať vo forme zápisnice (§ 22 ods. 1 Správneho poriadku), ktorá by uvedené konštatovanie inšpektorov „povýšila“ na skutočnosť s dôkaznou hodnotou. V opačnom prípade nemožno toto konštatovanie bez ďalšieho považovať za relevantný dôkaz.

Najvyšší súd však vyhodnotil ako nesprávny záver krajského súdu, podľa ktorého mal správny orgán podľa § 7 ods. 3 písm. j/ zákona č. 125/2006 Z. z. v spojení s § 74 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupku prejednať priestupok kladený mu za vinu na ústnom pojednávaní. Na daný prípad nemožno aplikovať § 7 ods. 3 písm. j/ zákona č. 125/2006 Z. z., podľa ktorého inšpektorát práce prejednáva priestupky, rozhoduje o uložení pokút za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov - zákon o priestupkoch, ale § 7 ods. 3 písm. i/ v spojení s § 21 ods. 3 menovaného zákona, podľa ktorých na konanie, v ktorom inšpektorát rozhoduje o uložení pokút aj podľa § 19 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom

konaní - Správny poriadok. Zákon č. 125/2006 Z. z. v ustanovení § 21 ods. 3 výslovne upravuje, že na konanie podľa § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak a keďže inú právnu úpravu predmetné konanie nepripúšťa, je evidentné, že na sankcionovanie žalobcu za správny delikt podľa § 19 zákona č. 125/2006 Z. z. (teda aj za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania) bolo potrebné použiť práve Správny poriadok, ktorý v ustanovení § 21 zakotvuje inštitút ústneho pojednávania, pričom na rozdiel od zákona o priestupkoch ponecháva výlučne na úvahe správneho orgánu, či toto ústne pojednávanie nariadi alebo nie.

Správny orgán v zmysle zásady obsiahnutej v § 3 ods. 4 Správneho poriadku je povinný použiť najvhodnejšie prostriedky vedúce k správne vybaveniu veci, ako aj § 32 ods. 1 Správneho poriadku, podľa ktorého je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Správny orgán pri svojej úvahe vychádza z konkrétnych okolností prípadu a nariadi ústne pojednávanie v prípade, ak to prispeje k objasneniu skutkových okolností prípadu. Spravidla to bude vhodné v prípadoch, keď v konaní vystupujú účastníci konania s protichodnými záujmami, keď treba vypočúvať svedkov, a tiež keď ústne pojednávanie poskytne najvhodnejšiu príležitosť na to, aby všetky osoby majúce zákonné právo zúčastniť sa ústneho pojednávania, mohli v rámci neho realizovať svoje procesné práva (§ 33 ods. 1 Správneho poriadku).

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobca sa v konaní pred správnym orgánom za účelom úplného zistenia skutočného stavu veci domáhal, aby boli v konaní vypočutí ako svedkovia p. G. (brat žalobcu), p. B. L., nar. XX. augusta XXXX a p. B. L., nar. XX. septembra XXXX, ktorí sa mali podľa

žalobcu vyjadriť k ním označeným skutočnostiam, majúcim vzťah k predmetu administratívneho konania. Žalobca za týmto účelom žiadal vykonať ústne pojednávanie už vo svojom vyjadrení z 10. marca 2014 k oznámeniu o začatí správneho konania, ako aj v odvolaní podanom voči prvostupňovému správne rozhodnutiu. Zároveň nevykonanie ústneho pojednávania žalobca namietal aj v podanej žalobe. Žalobca sa verejnosti a ústnosti konania v konaní pred správnymi orgánmi teda nevzdal, ale práve naopak, výslovne sa jej dožadoval.

Nakoľko však správnym orgánom zadovážené dôkazy nepredstavovali dostatočný podklad pre ustálenie si záveru o porušení právnych predpisov na úseku nelegálneho zamestnávania, malo byť zo strany správneho orgánu tejto žiadosti vyhovené.

Pokiaľ teda krajský súd rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu zrušil s odôvodnením, že správny orgán prvého stupňa sa v konaní dopustil takej vady, ktorá mohla mať za následok nedostatočne zistený skutkový stav podmieňujúci zákonnosť jeho rozhodnutia, ktorý nedostatok neodstránil ani žalovaný, najvyšší súd sa s takýmto záverom stotožnil.

Najvyšší súd zároveň dodáva, že zápisnica predstavuje iba jeden z možných dôkazov (§ 34 ods. 2 Správneho poriadku) v správnom konaní, a preto nemá vyššiu dôkaznú hodnotu ako iné dôkazy, pričom správny orgán ju hodnotí v súlade s § 34 ods. 5 Správneho poriadku. V prípade, ak by sa však vyskytli pochybnosti o správnosti zápisnice, správny orgán je povinný urobiť potrebné šetrenia na zistenie skutočného stavu veci, a teda aplikujúc uvedené na daný prípad, bolo žiadúce, aby správny orgán v predmetnej veci nariadil ústne pojednávanie a vyššie uvedené osoby vypočul.

Záverom najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že tak zákon č. 125/2006 Z. z. ako aj správny poriadok neustanovujú špeciálnu právnu úpravu postupu správneho orgánu na konanie a rozhodovanie o administratívnom delikte, a preto bolo povinnosťou správneho orgánu v konaní a zisťovaní porušenia právnej povinnosti a vydania rozhodnutia o uznaní žalobcu za vinného z porušenia právnej povinnosti a uloženia sankcie za administratívny delikt postupovať analogicky v zmysle trestnoprávnej úpravy tak, aby žalobcovi ako subjektu obvineného z administratívneho deliktu boli zabezpečené záruky, ktoré trestnoprávna úprava zaručuje obvinenému z trestného činu, a to predovšetkým právo na obhajobu svojich práv, spočívajúce v jeho práve vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam kladeným mu za vinu. Aj keď v konaní o administratívnom delikte a uložení sankcie zaň pre nedostatok špeciálnej úpravy administratívneho trestania je povinnosťou správneho orgánu je postupovať „*analogiae legis*“ podľa ustanovení obsahujúcich trestnoprávnu úpravu, a teda poskytnúť subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku obvinenému z trestného činu, to však neznamená, že povinnosťou správneho orgánu v konaní o administratívnom delikte je postupovať striktnie podľa ustanovení Trestného poriadku a Trestného zákona, čo je len povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní.

Žalovaný v podanom odvolaní s odkazom na rozsudok zo 7. októbra 2014, sp. zn. 3Sžo/21/2014 dôvodil, že otázka zásad vzťahujúcich sa na správne trestanie je veľmi všeobecná a Odporúčanie výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách možno použiť len ako legislatívnu pomôcku pre výklad zákona. Najvyšší súd dáva do pozornosti tú skutočnosť, že v prípade odporúčaní sa síce jedná o tzv. soft law, teda absentuje v nich právna záväznosť, teda chýba im nadväznosť na inštitút medzinárodnej zodpovednosti pre prípad ich porušovania, respektíve nerešpektovania. Na druhej strane, je však nutné dodať, že Výbor ministrov môže podľa potreby požiadať vlády jednotlivých členských štátov Rady Európy, aby ho informovali o krokoch, ktoré podnikli v súvislosti s týmito odporúčaniami (Kapitola IV, Článok 15, písm. b/ Štatútu Rady Európy z 5. mája 1949). Taktiež ich dodržiavanie je vecou medzinárodnej dôveryhodnosti členských štátov, ktoré ich prijali. Možno hovoriť aj o tzv. zásade poctivého plnenia záväzkov na poli medzinárodnej morálky.

Vzhľadom na vyššie uvedené, najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, s § 219 ods. 1, 2 OSP a s § 492 ods. 2 SSP potvrdil, stotožniac sa v zásade aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods.

2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

V.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP, § 250k ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP tak, že žalobcovi priznal ich náhradu, pretože bol v odvolacom konaní úspešný.

Nakoľko bol žalobca v odvolacom konaní zastúpený advokátom, patrí mu náhrada trov odvolacieho konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia. Pri určení výšky týchto trov najvyšší súd vychádzal z § 11 ods. 4 vety prvej a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v rozhodnom znení. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 151,58 eur, a to:

- za 1 úkon právnej služby v roku 2016
 - vyjadrenie k odvolaniu z 12. júla 2016 - 143 eur
 - k tomu zodpovedajúci režijný paušál 1 krát 8,58 eur - 8,58 eur
- celkovo teda 151,58 eur.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.